

Prehľad krúžkovania vtákov na Slovensku v roku 2004

Bird-ringing results in Slovakia in 2004

Vladimír SLOBODNÍK

ŠOP SR, Správa Chránenej krajinej oblasti Ponitrie, Dlhá 3, 971 01 Prievidza, Slovensko; vslobod@soprs.sk

In 2004, 61 members of Slovak Ornithological Society ringed altogether 33693 birds, of them 6062 were nestlings (17.9%). The most frequently ringed species were Sylvia atricapilla (3084 ind.), Larus ridibundus (2891 ind.), Erithacus rubecula (2472 ind.), Carduelis spinus (1822 ind.) and Acrocephalus scirpaceus (1067 ind.). The ringed birds belonged to 173 species. Lists of ten most frequently ringed passerines and ten non-passerines are given. The most frequently ringed young are also discussed. Ringing of 18 species of European importance and 22 national protected species is analysed. Results of re-trapping of two species ringed abroad and found in Slovakia as well as nine species ringed in Slovakia and retrapped abroad are given.

Za rok 2004 zo 72 evidovaných krúžkovateľov Slovenskej ornitologickej spoločnosti 11 nekrúžkovalo, resp. nezaslalo výsledky. Nasledujúce výsledky za rok 2004 sú výsledkom činnosti 61 aktívnych krúžkovateľov. Spolu bolo okružkovaných 33693 vtákov, ktoré reprezentujú 173 druhov. Z nich 6062 jedincov sú mláďatá na hniezdach, čo predstavuje 17,9 % z celkového počtu okružkovaných vtákov. Na tomto mieste si priblížime prehľad krúžkovania na území Slovenska za ostatné štyri roky 2001–2004 v základných ukazovateľoch (tab. 1). Z uvedených údajov je v roku 2004 zrejmy mierny pokles počtu aktívnych krúžkovateľov, ale napriek tomu pokračuje nárast počtu okružkovaných vtákov na území Slovenska. Priaznivý je aj nárast počtu okružkovaných druhov a taktiež stúpajúci podiel okružkovaných mláďat na hniezdach z celkového počtu okružkovaných vtákov. Tieto údaje sú reálnym predpokladom zvyšujúcej sa kvality krúžkovateľskej činnosti na Slovensku (tab. 2).

Postupne si predstavíme 10 najčastejšie krúžkovaných spevavcov i nespevavcov (tab.

3 a 4), aj najzriedkavejšie krúžkované druhy v roku 2004. Tak ako v roku 2003, medzi prvé tri sa v roku 2004 dostali len tie druhy, ktorých počet „krúžkovancov“ prekročil hranicu 1500 exemplárov. Narastajúci počet okružkovaných jedincov potvrdzujú aj sumárne údaje prvej desiatky spevavcov v ostatných troch rokoch: v roku 2002 to bolo 10253 ex., v roku 2003 nárast na 13172 ex., v roku 2004 ďalší nárast na 14099 jedincov.

Za pozitívum ale nemožno považovať nárast počtu okružkovaných jedincov stálych druhov oproti druhom migrujúcim v roku 2004. V roku 2003 bol v TOP-10 len jeden tzv. stály druh, resp. rezident (*Carduelis carduelis*), ale v roku 2004 už tri stále druhy (*Coccothraustes coccothraustes*, *Chloris chloris* a *Parus major*). Zarážajúce je práve krúžkovanie druhu *P. major*; u ktorého je povolené len krúžkovanie mláďat (v počte do 100 exemplárov), ale 67 % okružkovaných jedincov tvoria iné vekové skupiny tohoto druhu. Kriticky nízke zásoby krúžkov pravdepodobne niektorým krúžkovateľom budú jasné až vtedy, keď nebudú mať čím okružkovať také migrujúce druhy ako

Tab. 1. Vývoj krúžkovateľskej aktivity na Slovensku v rokoch 2001 až 2004.

Table 1. Bird ringing activities in Slovakia in 2001–2004 (suma n = total number of ringed birds, % pull = % of ringed young of the total number of ringed birds, S = number of ringed species, K = number of active ringers).

Rok / Year	2001	2002	2003	2004
celkový počet okružkovaných vtákov (suma n)	16475	23835	30761	33693
počet okružkovaných mláďat (pull.)	2075	3948	5441	6062
podiel mláďat v % z celk. počtu (% pull.)	12,6	16,6	17,7	17,9
počet okružkovaných druhov vtákov (S)	149	152	164	173
počet aktívnych krúžkovateľov (K)	42	48	66	61

Luscinia megarhynchos a *Sylvia nisoria*, alebo až vtedy keď niektoré typy krúžkov jednoducho nebudú k dispozícii.

V roku 2004 sa stala najpočetnejším druhom z celkovej skladby okružkovaných druhov vtákov penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*) – podobne ako v rokoch 2001 a 2002. Jedná sa o najčastejšie krúžkovaný druh vtáka na území Slovenska za celé päťročné obdobie 2000 až 2004 – spolu bolo krúžkami označených 11163 exemplárov tohoto druhu. Rok 2004 potvrdil aj zlepšujúcu sa situáciu v krúžkovaní sov. Po kritickom roku 2003 sa do prvej desiatky nespevavcov opäť dostal druh *Strix aluco*, ale aj počet okružkovaných druhov *Tyto alba*, *Asio otus* a *Strix uralensis* – vo všetkých troch prípadoch prekročil hranicu 40 okružkovaných jedincov. K najzriedkavejšie krúžkovaným druhom v roku 2004 patrili samozrejme tie druhy, u ktorých sa podarilo okružkovať len po jednom resp. dvoch exemplároch. Po jednom exemplári to bolo u nasledovných druhov: (nespevavcov) *Gavia arctica*, *Milvus milvus*, *Tetrao urogallus*, *Porzana porzana*, *Gallinula chloropus*, *Fulica atra*, *Calidris temminckii*, *Phalaropus lobatus*, *Otus scops*, *Glaucidium passerinum*, *Athene noctua*, *Dryocopus martius*, *Dendrocopos leucotos* a *Picoides tridactylus* (a spevavcov) *Anthus cervinus*, *Turdus iliacus*, *Acrocephalus paludicola* a *Luscinia svecica*. Po dvoch exemplároch to bolo u nasledovných druhov: (nespevavcov) *Anas crecca*, *Columba palumbus*, *Apus apus* a *Dendrocopos syriacus* (a zo spevavcov iba) *Lullula arborea*.

Mláďatá na hniezdach predstavujú ca 18 % z celkového počtu okružkovaných vtákov. V ďalšej tabuľke uvádzame druhy s najvyšším počtom okružkovaných mláďat plus krúžkovateľov s najvyšším podielom okružkovaných mláďat daného druhu. Krúž-

kovatelia uvedení v tab. 5 sa zaraďujú medzi špecialistov na krúžkovanie uvedených druhov v rámci Slovenska. V roku 2004 sa po prvýkrát do prvej desiatky dostali len tie druhy, u ktorých bolo okružkovaných minimálne 100 mláďat na hniezdach, čo potvrdzuje zvyšujúci sa záujem krúžkovateľov o túto oblasť krúžkovania. V krúžkovaní mláďat sa najvýraznejšie prejavuje špecializácia jednotlivých krúžkovateľov na určité druhy. Okrem hore uvedených prípadov uvádzam niekoľko ďalších príkladov špecializovania sa v krúžkovaní mláďat nespevavcov – s celkovým počtom minimálne 30 okružkovaných mláďat u jedného druhu (zoradené podľa počtu okružkovaných mláďat): *Buteo buteo*: z 86 okružkovaných mláďat dvaja krúžkovatelia okružkovali 78 jedincov (90 %, J. Mihók – 62 pull., K. Šotnár – 16 pull.); *Ciconia nigra*: z 52 okružkovaných mláďat okružkovali traja krúžkovatelia 49 jedincov (94 %, D. Karaska – 23 pull., J. Mihók – 19 pull. a L. Boháčik – 7 pull.); *Jynx torquilla* všetkých 52 mláďat okružkovali traja krúžkovatelia (V. Slobodník – 30, J. Polanský – 14 a M. Sárossy – 8); *Falco peregrinus*: z 50 okružkovaných mláďat okružkovali štyria krúžkovatelia 40 mláďat (80 %, J. Chavko – 16, M. Macek – 10, L. Šnirer – 8 a E. Hapl – 6); *Aquila heliaca*: všetkých 41 mláďat okružkovali štyria krúžkovatelia (Š. Danko – 14, L. Šnirer – 10, J. Mihók – 9 a J. Chavko – 8); *Strix uralensis*: všetkých 40 mláďat okružkovali dvaja krúžkovatelia (J. Mihók – 30 a D. Karaska – 10); *Larus melanocephalus*: z 35 okružkovaných mláďat J. Svetlík okružkoval 33 pull., čo predstavuje 94 %; *Accipiter gentilis*: všetkých 34 mláďat okružkovali dvaja krúžkovatelia (J. Mihók – 29 pull. a K. Šotnár – 5 pull.); *Ardea cinerea*: všetkých 32 mláďat okružkovali traja

Tab. 2. Výsledky krúžkovania vtákov na Slovensku v roku 2004, pull. = mláďatá, f.g. = dospelé, S = spolu (Pozn.: V tabuľke sú uvedené tri taxóny ako poddruhy (spolu 176), celkový počet druhov je 173).

Table 2. Bird ringing results in Slovakia in 2004, pull. = young, f.g. = fullgrowth, S = total (Note: Three taxons are mentioned as a subspecies in the table (totally 176), total number of species is 173).

Druh / Species	pull.	f.g.	S	Druh / Species	pull.	f.g.	S
<i>Gavia arctica</i>	0	1	1	<i>Jynx torquilla</i>	52	29	81
<i>Ixobrychus minutus</i>	3	11	14	<i>Picus canus</i>	0	10	10
<i>Nycticorax nycticorax</i>	25	0	25	<i>Picus viridis</i>	0	11	11
<i>Ardea cinerea</i>	32	0	32	<i>Dryocopus martius</i>	0	1	1
<i>Ciconia nigra</i>	52	0	52	<i>Dendrocopos major</i>	0	97	97
<i>Ciconia ciconia</i>	499	4	503	<i>Dendrocopos syriacus</i>	0	2	2
<i>Cygnus olor</i>	0	132	132	<i>Dendrocopos medius</i>	0	23	23
<i>Anas crecca</i>	0	2	2	<i>Dendrocopos leucotos</i>	0	1	1
<i>Anas platyrhynchos</i>	0	4	4	<i>Dendrocopos minor</i>	0	15	15
<i>Pernis apivorus</i>	2	1	3	<i>Picooides tridactylus</i>	0	1	1
<i>Milvus milvus</i>	1	0	1	<i>Lullula arborea</i>	0	2	2
<i>Haliaeetus albicilla</i>	9	0	9	<i>Alauda arvensis</i>	0	1	1
<i>Circus aeruginosus</i>	18	1	19	<i>Riparia riparia</i>	0	419	419
<i>Circus cyaneus</i>	0	6	6	<i>Hirundo rustica</i>	86	606	692
<i>Circus pygargus</i>	7	1	8	<i>Delichon urbica</i>	8	138	146
<i>Accipiter gentilis</i>	34	4	38	<i>Anthus trivialis</i>	0	56	56
<i>Accipiter nisus</i>	3	10	13	<i>Anthus pratensis</i>	0	12	12
<i>Buteo buteo</i>	86	22	108	<i>Anthus cervinus</i>	0	1	1
<i>Aquila pomarina</i>	126	0	126	<i>Anthus spinoletta</i>	0	4	4
<i>Aquila heliaca</i>	41	0	41	<i>Motacilla flava</i>	0	7	7
<i>Aquila chrysaetos</i>	28	1	29	<i>Motacilla cinerea</i>	18	37	55
<i>Falco tinnunculus</i>	188	14	202	<i>Motacilla alba</i>	7	67	74
<i>Falco vespertinus</i>	3	0	3	<i>Bombycilla garrulus</i>	0	47	47
<i>Falco subbuteo</i>	24	1	25	<i>Cinclus cinclus</i>	16	23	39
<i>Falco cherrug</i>	32	0	32	<i>Troglodytes troglodytes</i>	0	127	127
<i>Falco peregrinus</i>	50	0	50	<i>Prunella modularis</i>	1	468	469
<i>Tetrao urogallus</i>	0	1	1	<i>Erithacus rubecula</i>	1	2471	2472
<i>Rallus aquaticus</i>	0	8	8	<i>Luscinia luscinia</i>	0	7	7
<i>Porzana porzana</i>	0	1	1	<i>Luscinia megarhynchos</i>	24	176	200
<i>Porzana parva</i>	0	3	3	<i>Luscinia svecica cyanecula</i>	0	1	1
<i>Crex crex</i>	0	55	55	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	116	196	312
<i>Gallinula chloropus</i>	0	1	1	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	7	55	62
<i>Fulica atra</i>	0	1	1	<i>Saxicola rubetra</i>	0	101	101
<i>Charadrius dubius</i>	4	3	7	<i>Saxicola torquata</i>	5	49	54
<i>Charadrius hiaticula</i>	0	3	3	<i>Oenanthe oenanthe</i>	0	8	8
<i>Pluvialis squatarola</i>	0	4	4	<i>Turdus torquatus</i>	0	7	7
<i>Calidris teminckii</i>	0	1	1	<i>Turdus merula</i>	16	899	915
<i>Calidris alpina</i>	0	8	8	<i>Turdus pilaris</i>	2	29	31
<i>Philomachus pugnax</i>	0	8	8	<i>Turdus philomelos</i>	16	597	613
<i>Lymnocyptes minimus</i>	0	4	4	<i>Turdus iliacus</i>	0	1	1
<i>Gallinago gallinago</i>	0	41	41	<i>Turdus viscivorus</i>	0	5	5
<i>Tringa nebularia</i>	0	4	4	<i>Locustella naevia</i>	0	13	13
<i>Tringa glareola</i>	0	70	70	<i>Locustella fluviatilis</i>	0	16	16
<i>Actitis hypoleucos</i>	0	3	3	<i>Locustella luscinioides</i>	0	226	226
<i>Phalaropus lobatus</i>	0	1	1	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	0	107	107
<i>Larus melanocephalus</i>	35	9	44	<i>Acrocephalus paludicola</i>	0	1	1
<i>Larus ridibundus</i>	2885	6	2891	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	0	518	518
<i>Larus cachinans</i>	3	0	3	<i>Acrocephalus palustris</i>	0	209	209
<i>Sterna hirundo</i>	311	0	311	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	0	1067	1067
<i>Columba palumbus</i>	2	0	2	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	20	320	340
<i>Streptopelia decaocto</i>	2	6	8	<i>Hippolais icterina</i>	0	40	40
<i>Streptopelia turtur</i>	0	3	3	<i>Sylvia nisoria</i>	0	59	59
<i>Cuculus canorus</i>	2	1	3	<i>Sylvia curruca</i>	7	230	237
<i>Tyto alba</i>	29	13	42	<i>Sylvia communis</i>	3	287	290
<i>Otus scops</i>	0	1	1	<i>Sylvia borin</i>	0	197	197
<i>Bubo bubo</i>	30	3	33	<i>Sylvia atricapilla</i>	13	3071	3084
<i>Glaucidium passerinum</i>	0	1	1	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	5	10	15
<i>Athene noctua</i>	0	1	1	<i>Phylloscopus collybita</i>	0	1013	1013
<i>Strix aluco</i>	100	8	108	<i>Phylloscopus trochilus</i>	0	426	426
<i>Strix uralensis</i>	40	2	42	<i>Regulus regulus</i>	0	362	362
<i>Asio otus</i>	10	38	48	<i>Regulus ignicapillus</i>	0	31	31
<i>Asio flammeus</i>	0	10	10	<i>Muscicapa striata</i>	8	253	261
<i>Aegolius funereus</i>	5	3	8	<i>Ficedula parva</i>	0	14	14
<i>Apus apus</i>	0	2	2	<i>Ficedula albicollis</i>	161	31	192
<i>Alcedo atthis</i>	0	91	91	<i>Ficedula hypoleuca</i>	0	59	59
<i>Merops apiaster</i>	0	84	84	<i>Panurus biarmicus</i>	17	401	418
<i>Coracias garrulus</i>	5	2	7	<i>Aegithalos caudatus</i>	0	276	276

pokračovanie tab. 2 / continuation of Table 2

Druh / Species	pull.	f.g.	S
<i>Parus palustris</i>	0	249	249
<i>Parus montanus</i>	0	81	81
<i>Parus cristatus</i>	0	20	20
<i>Parus ater</i>	28	240	268
<i>Parus caeruleus</i>	84	467	551
<i>Parus major</i>	283	562	845
<i>Sitta europaea</i>	102	121	223
<i>Certhia familiaris</i>	1	64	65
<i>Certhia brachydactyla</i>	0	8	8
<i>Remiz pendulinus</i>	0	131	131
<i>Oriolus oriolus</i>	0	33	33
<i>Lanius collurio</i>	22	209	231
<i>Lanius minor</i>	75	0	75
<i>Lanius excubitor</i>	3	78	81
<i>Garrulus glandarius</i>	0	69	69
<i>Pica pica</i>	0	5	5
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	0	12	12
<i>Corvus monedula</i>	4	2	6
<i>Corvus corax</i>	39	0	39
<i>Sturnus vulgaris</i>	50	96	146
<i>Passer domesticus</i>	0	1	1
<i>Passer montanus</i>	0	19	19
<i>Fringilla coelebs</i>	1	810	811
<i>Fringilla montifringilla</i>	0	907	907
<i>Serinus serinus</i>	2	423	425
<i>Carduelis chloris</i>	1	971	972
<i>Carduelis carduelis</i>	7	593	600
<i>Carduelis spinus</i>	0	1822	1822
<i>Carduelis cannabina</i>	13	201	214
<i>Carduelis flavirostris</i>	0	8	8
<i>Carduelis flammea</i>	0	6	6
<i>Carduelis flammea flammea</i>	0	12	12
<i>Carduelis flammea cabaret</i>	0	6	6
<i>Loxia curvirostra</i>	0	133	133
<i>Carpodacus erythrinus</i>	0	14	14
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	6	664	670
<i>Pyrrhula pyrrhula pyrrhula</i>	0	12	12
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	0	1002	1002
<i>Emberiza citrinella</i>	6	404	410
<i>Emberiza cia</i>	0	25	25
<i>Emberiza schoeniclus</i>	0	385	385
<i>Miliaria calandra</i>	0	3	3
Spolu / Total	6062	27631	33693

krúžkovatelia (Š. Matis – 15, M. Olekšák – 10 a M. Fulín – 7); *Falco cherrug*: všetkých 32 mláďat okružkoval J. Chavko.

Aj u zriedkavejšie krúžkovaných druhov máme viacerých ornitológov špecializujúcich sa na určité druhy, alebo skupinu druhov. Uvádzam výber druhov podľa systematického poradia a to v dvoch skupinách. V prvej časti sú chránené druhy európskeho významu a v druhej skupine sú chránené druhy národného významu.

Chránené druhy európskeho významu
Ixobrychus minutus: zo 14 jedincov (z toho 3 pull.) okružkovali dvaja krúžkovatelia 11 ex. (včítane 3 pull.), čo predstavuje 79 % (A. Trnka – 7 ex. a P. Vrlík – 1 ex. + 3 pull.); *Nycticorax nycticorax* všetkých 25 mláďat okružkovali

dvaja krúžkovatelia (M. Balla – 19 pull. a Š. Danko – 6 pull.); *Haliaeetus albicilla*: všetkých 9 mláďat na hniezdach okružkovali traja krúžkovatelia (L. Šnirer – 6, Š. Danko – 2 a V. Kubán – 1); *Aquila chrysaetos*: z 29 ex. (z toho 28 pull.) okružkovali traja krúžkovatelia 21 ex. (z toho 20 pull.), čo predstavuje 72 % (J. Korňan – 9 pull., L. Šimák – 6 pull. + 1 ex. a V. Kubán – 5 pull.); *Circus aeruginosus*: z 19 ex. (18 pull.) okružkovali dvaja krúžkovatelia. 14 ex. – všetko pulli (74 %, A. Trnka – 8 a J. Lengyel – 6); *Circus pygargus*: všetkých 8 ex. okružkovali dvaja krúžkovatelia (P. Kaňuščák – 7 ex. a J. Lengyel – 1 ex.); *Circus cyaneus*: všetkých 6 ex. okružkovali dvaja krúžkovatelia (J. Lengyel – 5 ex. a D. Kerestúr – 1 ex.); *Crex crex*: z 55 jedincov okružkovali štyria krúžkovatelia 51 ex. (93 %, Š. Matis a M. Olekšák – po 15, J. Sviečka – 13 a M. Demko – 8 ex.); *Philomachus pugnax*: všetkých 8 ex. okružkovali traja krúžkovatelia (V. Slobodník – 5, M. Dravecký – 2 a R. Slobodník – 1); *Tringa glareola*: zo 70 jedincov okružkovali dvaja krúžkovatelia 69 ex. (99 %, V. Slobodník – 64 a R. Slobodník – 5); *Bubo bubo*: z 31 (z toho 28 mláďat) okružkovaných jedincov okružkovalo 5 krúžkovateľov 22 ex. – všetko pulli (71 %, J. Mihók – 8, Pa. Kaňuch – 4, L. Šnirer – 4, M. Balla – 3 a E. Kubica – 3); *Coracias garrulus*: po prvýkrát boli slovenskými krúžkami označené 2 adulty (pár) a ich 5 mláďat. Vďaka úzkej spolupráci dvoch ornitológov – krúžkovateľov, M. Bohuša a V. Slobodníka, krúžkoval druhý z menovaných; *Merops apiaster*: z 84 exemplárov okružkovali 2 krúžkovatelia 60 ex. (71%, V. Slobodník – 31 a P. Kaňuščák – 29); *Luscinia svecica*: jediný ex. okružkoval V. Kubán; *Lanius collurio*: z 228 jedincov okružkovali traja krúžkovatelia 147 ex. (65%, V. Slobodník – 54, Š. Danko – 49 a M. Olekšák – 44); *Lanius minor*: zo 75 pull. okružkoval A. Krištin 72 ex. (96%); *Acrocephalus melanopogon*: zo 107 okružkovaných ex. okružkovali štyria krúžkovatelia 98 ex. (92 %, J. Sviečka – 53, F. Zicha – 17, J. Jelínek – 17 a P. Pavelčík – 11); *Sylvia nisoria*: zo 59 jedincov okružkovali dvaja krúžkovatelia 30 ex. (59 %, V. Slobodník – 18 ex. a Š. Danko – 12 ex.).

Tab. 3. Najpočetnejšie krúžkované druhov spevavcov.
Table 3. Most frequently ringed passerine bird species (number of pull. is in brackets).

<i>Sylvia atricapilla</i>	3084 ex. (z toho 13 pull.)
<i>Erithacus rubecula</i>	2472 ex. (z toho 1 pull.)
<i>Carduelis spinus</i>	1822 ex. (bez mláďat)
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	1067 ex. (bez mláďat)
<i>Phylloscopus collybita</i>	1013 ex. (bez mláďat)
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1002 ex. (bez mláďat)
<i>Chloris chloris</i>	972 ex. (z toho 1 pull.)
<i>Turdus merula</i>	915 ex. (z toho 16 pull.)
<i>Fringilla montifringilla</i>	907 ex. (bez mláďat)
<i>Parus major</i>	845 ex. (z toho 283 pull.)

Chránené druhy národného významu

Falco subbuteo: z 25 jedincov (z toho 24 pull.) okružkoval J. Mihók 22 pull., čo predstavuje 88 %; *Calidris alpina*: všetkých 8 ex. okružkovali dvaja krúžkovatelia (M. Dravecký – 4 ex. a M. Baláž – 4 ex.); *Gallinago gallinago*: zo 41 ex. okružkovali dvaja krúžkovatelia 40 ex. (V. Slobodník – 29 a M. Dravecký – 11), čo predstavuje 98 %; *Tyto alba*: všetkých 42 ex. (29 pull.) okružkovali 3 krúžkovatelia (M. Sárossy – 28, V. Šrank – 12 a D. Kerestúr – 2); *Anthus trivialis*: z 51 jedincov okružkoval M. Olekšák 41 ex. (80 %); *Anthus spinoletta*: zo 4 jedincov okružkoval M. Olekšák 3 ex. (75 %); *Anthus cervinus*: jediný exemplár okružkoval M. Dravecký; *Anthus pratensis*: z 12 jedincov okružkoval M. Olekšák 11 ex. (92 %); *Cinclus cinclus*: z 39 jedincov okružkovali štyria krúžkovatelia 28 ex. (72 %, D. Karaska – 8 z toho 6 pull., M. Olekšák – 8 z toho 2 pull., E. Hapl – 7 a V. Slobodník – 5 z toho 4 pull.); *Saxicola rubetra*: zo 101 jedincov okružkoval M. Olekšák 91 ex. (90 %); *Luscinia megarhynchos*: z 200 ex. (z toho 24 pull.) okružkovali 4 krúžkovatelia 121 exemplárov (včítane 24 pull.), čo predstavuje podiel 61 % (M. Baláž – 51 z toho 23 pull., J. Polanský – 20, V. Slobodník – 19, P. Pjenčák – 17 a M.

Tab. 4. Najpočetnejšie krúžkované druhov nespevavcov.
Table 4. Most frequently ringed non-passerine bird species (number of pull. is in brackets).

<i>Larus ridibundus</i>	2891 ex. (z toho 2885 pull.)
<i>Ciconia ciconia</i>	503 ex. (z toho 499 pull.)
<i>Sterna hirundo</i>	311 ex. (všetko pull.)
<i>Falco tinnunculus</i>	202 ex. (z toho 188 pull.)
<i>Cygnus olor</i>	132 ex. (0 pull.)
<i>Aquila pomarina</i>	126 ex. (všetko pull.)
<i>Buteo buteo</i>	108 ex. (z toho 86 pull.)
<i>Strix aluco</i>	108 ex. (z toho 100 pull.)
<i>Dendrocopos major</i>	97 ex. (0 pull.)
<i>Alcedo atthis</i>	91 ex. (0 pull.)

Olekšák 14 – z toho 1 pull.); *Luscinia luscinia*: 7 exemplárov okružkovali 4 krúžkovatelia (M. Olekšák – 2, J. Polanský – 2, J. Kočí – 2 a J. Sviečka – 1); *Panurus biarmicus*: zo 418 ex. označili 4 krúžkovateia 313 ex. (75 %, J. Sviečka – 149, F. Zicha – 67, A. Trnka – 55 a P. Pavelčík – 42); *Locustella luscinioides*: z 226 okružkovaných ex. okružkovali štyria krúžkovatelia 189 ex. (83 %, A. Trnka – 71, J. Sviečka – 55, V. Hošek – 32 a F. Zicha – 31); *Locustella fluviatilis*: zo 16 okružk. jedincov okružkovali 3 krúžkovatelia 12 ex. (75 %, P. Kaňuščák – 5, J. Polanský – 4 a M. Olekšák – 3); *Locustella naevia*: z 13 exemplárov okružkoval J. Sviečka 9 ex. (69 %); *Lanius excubitor*: z 81 jedincov okružkoval J. Kočí 75 ex. (80 %); *Regulus ignicapillus*: z 31 jedincov okružkovali traja krúžkovatelia 25 ex. (80 %, Š. Matis – 12, M. Olekšák – 9 a P. Pjenčák – 4); *Carduelis flavirostris*: z 8 jedincov okružkoval E. Kubica 7 ex. (88 %); *Pyrrhula pyrrhula*: zo 670 ex. okružkovali 3 krúžkovatelia 473 ex. (71 %, P. Mikšík – 265, M. Olekšák – 119 a J. Polanský – 89); *Carpodacus erythrinus*: zo 14 jedincov okružkoval T. Szentandrassy 12 exemplárov (86 %); *Emberiza cia*: z 25 jedincov okružkovali dvaja krúžkovatelia 22 exemplárov (88 %, V. Hošek – 14 a M. Olekšák – 8).

Tab. 5. Druhy s najvyšším počtom okružkovaných mláďat.
Table 5. Bird species with the highest number of ringed young.

<i>Larus ridibundus</i>	2885	Kubán 1282, Šiška 999, Fábry 505, Kubica 99 (spolu 100 %)
<i>Ciconia ciconia</i>	499	Slobodník V. 151, Chvapl 76, Fulín 63, Kraus 61 (spolu 70 %)
<i>Sterna hirundo</i>	311	Polanský 149, Šiška 77, Fábry 47 (spolu 88 %)
<i>Parus major</i>	283	Slobodník V. 100, Slobodník R. 64, Šotnár 35 (spolu 70 %)
<i>Falco tinnunculus</i>	188	Mihók 149 pull., Krišovský 10 (spolu 85 %)
<i>Ficedula albicollis</i>	161	Slobodník V. 72, Kočí 42, Botka 16 (spolu 81 %)
<i>Aquila pomarina</i>	126	Dravecký 27, Kaňuch Pa. 24, Karaska 15, Maderič 14 (spolu 63 %)
<i>Phoenicurus ochruros</i>	116	Hošek 32, Slobodník V. 30 (spolu 50 %)
<i>Sitta europaea</i>	102	Slobodník V. 44, Mikšík 22 (spolu 65 %)
<i>Strix aluco</i>	100	Karaska 46, Šotnár 19, Mihók 14 (spolu 79 %)

Je žiadúce, aby sa krúžkovatelia sústredili viac na migrujúce druhy a mláďatá našich nidifikantov. Vítaná je samozrejme špecializácia na užší okruh druhov, resp. rodov. Okrem skupín zameraných na dravce, sovy a bociany, môžu vzniknúť skupiny krúžkovateľov zamerané na d'atle, kalužiaky, krakľovce a pod. Záverom uvedieme niekoľko zaujímavejších spätných hlásení – zistených a dovedovaných v priebehu roka 2004.

Jedince krúžkované v zahraničí a zaregistrované na Slovensku

- *Phalacrocorax carbo* krúžkovaný ako pullus 18. 6. 2003 v Estónsku, nájdený uhynutý v okrese Trenčín 8. 11. 2003 (138 dní, 1080 km)
- *Ciconia ciconia* krúžkovaný ako pullus 26. 6. 2004 v Nemecku, nájdený uhynutý v okrese Košice 9. 9. 2004 (75 dní, 853 km)

Jedince krúžkované na Slovensku a zistené, resp. kontrolované v zahraničí

- *Cygnus olor* krúžkovaná ako F f.g. 11. 8. 2002 v Piešťanoch, nájdená uhynutá v Rostovskej oblasti Ruska 15. 4. 2004 (1 rok, 8 mesiacov, 4 dni, 1720 km)
- *Aquila pomarina* krúžkovaný ako pullus 16. 7. 2004 v okrese Lipt. Mikuláš, nájdený zastrelený v Grécku (Peloponéz) 24. 9. 2004 (70 dní, 1220 km)
- *Larus melanocephalus* krúžkovaná ako pullus 5. 6. 2003 v okr. Dun. Streda, kontrolovaná v Anglicku 23. 3. 2004 (292 dní, 1310 km)

- *Larus ridibundus* krúžkovaná ako pullus 1. 6. 2004 v Piešťanoch, kontrolovaná v Brandemburskej oblasti Nemecka 10. 11. 2004 (162 dní, 570 km)
- *Larus ridibundus* krúžkovaná ako pullus 23. 5. 2003 v Piešťanoch, kontrolovaná vo Švajčiarsku 22. 11. 2004 (1 rok, 6 mesiacov, 935 km)
- *Erithacus rubecula* krúžkovaná ako 1K 28. 9. 2003 v okr. Košice – vidiek, nájdená uhynutá v Moskovskej oblasti Ruska 14. 4. 2004 (201 dní, 1290 km)
- *Sylvia atricapilla* krúžkovaná ako F 1K 28. 9. 2004 v okr. Košice – vidiek, nájdená vyčerpaná v Izraeli 14. 11. 2004 (47 dní, 2160 km)
- *Acrocephalus melanopogon* krúžkovaný ako +1K 24. 8. 2004 v okr. Galanta, kontrolovaný v Chorvátsku 5. 11. 2004 (73 dní, 470 km)
- *Carduelis spinus* krúžkovaný ako M 1K 20. 10. 2003 v okr. Zvolen, kontrolovaný a vypustený vo Švajčiarsku 12. 10. 2004 (357 dní, 930 km)

Pod'akovanie

Je potrebné poďakovať tým kolegom krúžkovateľom, ktorí posielajú krúžkovacie zoznamy, prehľady o okružkovaných vtácoch v predchádzajúcom kalendárnom roku a prehľady o spotrebe a zásobe krúžkov v termíne do konca januára – včítane oznámení o nekrúžkovaní v uplynulom roku. Okrem toho je pri tejto korešpondencii vhodné, každý rok uviesť aktuálnu adresu (najmä v prípadoch, ak došlo ku zmene adresy).

Došlo: 10. 7. 2005

Prijaté: 18. 9. 2005